

Impressie van het event Hugo de Groot-lezing 24 mei 2023

In het publieksgesprek sluiten diverse sprekers aan bij de analyse van Kennedy met 'hoevragen en -antwoorden.' Hoe bereiken we mensen in andere 'bubbels'? 'Gewoon' aanbellen?

Naar voren komt dat het transitieverhaal bij veel mensen niet binnenkomt doordat het niet concreet en praktisch wordt, of doordat zij er door andere zorgen niet aan toe komen. Er groeit een parallelle samenleving, waarin buurtinitiatieven zoals bijvoorbeeld een gezamenlijke moestuin de onderlinge communicatie dienen. Het is dezelfde schaal van buurt en wijk waarop de transitie op gang kunnen worden gebracht, geduldig luisterend, geen eenrichtingsverkeer.

Een bloemlezing:

- Leg vanuit middenveld, verenigingen en gemeente niet te veel druk op. Begin met acties die leuk zijn om te doen, die energie geven en aanstekelijk zijn. Overvraag niet.
- Zoek goed naar de zaken waaraan de mensen echt behoefte hebben en faciliteer dat dan (zoals tegels helpen afvoeren bij het tegelwippen in de tuinen).
- Zet een agenda neer voor de langere termijn, in samenspraak met de buurt.
- Vrijwilligerswerk helpt om tot uitbreiding van contacten te komen, maar buurtpresentie voor een langere tijd is essentieel om het vertrouwen in transitie te laten groeien. Vaste krachten helpen bij de verbinding met tussenpersonen met een breder gezichtsveld.
- Denk eens aan de coöperatievorm. Deze blinkt uit in solidariteit en zorg voor elkaar op meer terreinen dan het economisch belang. Doe het wel kleinschalig!
- In Nederland zijn er meer dan 600 energiecoöperaties, aanwezig op gemeente- en soms ook op wijkniveau. Minimaal 50% van de lokale energieopwekking is in handen van de bewoners. Deelnemers willen zeggenschap. Tegelijk is het een integratieproject!
- Streef naar kleine gemeenschappen in de stad, van waaruit gezamenlijke netwerken kunnen ontstaan. Waarin de bereidheid groeit om relaties aan te gaan buiten de bubbel.
- Ontdek echte behoeften bij de inwoners en sluit daarbij aan. Eenzaamheid is een wijdverspreid fenomeen (vooral bij ouderen) en de doorbreking van eenzaamheid is een primaire behoefte. Voorbeeld: Café Positieve Gezondheid, buurthuis waar mensen samen koffiedrinken. Een thuis waar je welkom bent en gezien wordt.

Halverwege wordt het gesprek verbreed tot duurzaamheid en verbondenheid. Hoe krijgen we verbondenheid om de natuurcrisis te beteugelen? Vanuit de praktijk van de energiecoaches wordt gemeld dat zij natuurinclusief te werk gaan (bijvoorbeeld bij spouwmuurisolatie rekening houden met vleermuizen; of een zonnedak aanleggen en meteen dak vergroenen).

Het gaat echter ook om natuurbescherming in brede zin. Er klinkt een appel om te beginnen bij de opvoeding: liefde, verwondering en respect voor de natuur bijbrengen. Dit appel roept op dat er juist bij de jeugd wanhoop is over de ontwikkeling van natuur en klimaat. Er klinkt een zacht applaus voor de noodzaak van confronterend activisme om het klimaatbewustzijn te vergroten. Kennedy voegt eraan toe dat je polarisatie moet vermijden door gesprekken te blijven voeren, activisme afwisselen met reflectie. Een lerende houding die transformatie mogelijk gaat maken.

Voor de vindbaarheid van de vele initiatieven klinkt tenslotte een bemoedigende ervaring: het doen van vrijwilligerswerk levert bij een open, verwelkomende houding een flink netwerk op.